

Raadsvoorstel

Onderwerp : Rekenkameronderzoek effectiviteit van het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen
Zaaknummer : 846888
Behandelend team : Griffie
Status : Openbaar

Besluit om

1. De navolgende aanbevelingen (als besluit) vast te stellen en het college te verzoeken deze ten behoeve van de gemeenteraad voor te bereiden, respectievelijk op te volgen:
 - a. Evalueer vigerend beleid. Kijk terug voordat u nieuw beleid vaststelt en laat zien op welke wijze ervaringen zijn meegenomen. Aan het eind van de huidige programmaperiode (2027) heeft u daartoe een nieuwe kans;
 - b. Operationaliseer alle ambities naar doelstellingen zodat de doeltreffendheid van het beleid breed is te volgen. Een hulpmiddel zoals een doelenboom – waarin ambities logisch worden vertaald naar doelen, subdoelen, activiteiten en indicatoren – kan hierin structuur aanbrengen en ook de controlerende rol van de gemeenteraad en college verbeteren;
 - c. Heroverweeg de aanpak ten aanzien van prioritaire groepen, tenzij WerkBedrijf ten aanzien van deze groepen aantoonbaar (betere) resultaten laat zien;
 - d. Zet bij de inzet van lokaal maatwerk in op de groepen in de gemeente Beuningen waar naar verwachting de kans op succes aantoonbaar het grootst is;
 - e. Volg actief of de aan het WerkBedrijf opgelegde bezuiniging daadwerkelijk wordt gerealiseerd en hoe zich dit verhoudt met de resultaten
 - f. Overweeg om periodiek, in ieder geval bij de behandeling van de begroting en jaarstukken van het WerkBedrijf, de sturingsinformatie (factsheets en tussenrapportage) van het WerkBedrijf te agenderen in een commissievergadering;
 - g. Zie toe op het toepassen van de indicatoren en streefwaarden die de raad (in)zicht geven op de resultaten en historische data.

Inleiding

Werk speelt een cruciale rol in het leven van mensen en in onze samenleving: het biedt structuur, zingeving en sociale contacten. Voor inwoners die zonder ondersteuning geen werk vinden, werken de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen samen via het WerkBedrijf. Deze organisatie voert namens de gemeenten de Participatiewet uit en ondersteunt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de periode 2020-2023 gold het beleidskader Werk Voorop!, dat in 2024 is opgevolgd door Klaar voor nieuwe kansen!. De rekenkamer onderzocht hoe doeltreffend en doelmatig dit beleid is geweest in deze periode. Dit raadsvoorstel presenteert de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen om de effectiviteit en sturing verder te versterken.

Beoogd effect

De rekenkamer heeft als taak de controlerende rol van de gemeenteraad te versterken en daarmee bij te dragen aan de verbetering van het beleid en de uitvoering daarvan door het gemeentebestuur. Met dit onderzoek wil de rekenkamer de gemeenteraad inzicht geven in de doeltreffendheid en doelmatigheid van het arbeidsmarkt- en re-integratiebeleid, evenals in de mate waarin de gemeente Beuningen en WerkBedrijf erin slagen de gestelde doelstellingen te realiseren. Daarnaast doet de rekenkamer een beperkt aantal aanbevelingen om verdere verbetering te ondersteunen.

Argumenten

1.1 De rekenkamer doet onderzoek naar doelmatig-, doeltreffend- en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.

Iedere Nederlandse gemeente is verplicht een onafhankelijke rekenkamer in te stellen. Deze rekenkamer voert periodiek onderzoek uit naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. De rekenkamer bepaalt zelfstandig welke onderwerpen zij onderzoekt, waarbij zij in de praktijk rekening houdt met wensen vanuit de gemeenteraad, actuele maatschappelijke en beleidsontwikkelingen en de beschikbare middelen die door de raad zijn toegekend. De bevindingen en conclusies van het onderzoek, inclusief aanbevelingen, worden door de rekenkamer ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden

1.2 Arbeidsmarkt- en re-integratiebeleid, is geen nieuw thema, maar wel een actueel en belangrijk thema.

Dit thema is relevant omdat werk een cruciale rol speelt in het leven van mensen en in de samenleving: het biedt inkomen, structuur, sociale contacten en zingeving. Voor gemeenten betekent dit een grote verantwoordelijkheid, zeker gezien het aantal huishoudens dat afhankelijk is van bijstand en de omvang van de middelen die hiervoor worden ingezet (circa €20 miljoen in deze regio). Daarnaast is het van belang dat de gemeenteraad grip houdt op de uitvoering van beleid en samenwerking binnen WerkBedrijf Rijk van Nijmegen, zodat publieke middelen doelmatig en doeltreffend worden besteed.

Tegelijkertijd spelen maatschappelijke ontwikkelingen zoals krapte op de arbeidsmarkt, stijgende bijstandsafhankelijkheid en de noodzaak om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam te laten participeren. Gezien de omvang van de financiële middelen en de complexiteit van regionale samenwerking is het belangrijk dat de gemeenteraad grip houdt op de uitvoering en verantwoording.

Kanttekeningen

1.1 Voor het onderzoek zijn meerdere bronnen gebruikt

Dit onderzoek is gebaseerd op beleids-, uitvoerings- en sturingsinformatie uit de ambtelijke organisatie en op informatie uit openbare bronnen. Voor wat betreft de financiën steunt het rapport op de data van Venster voor Bedrijfsvoering.

1.2 Gemeente is afhankelijk van andere partijen en afspraken

De gemeente Beuningen is bij de uitvoering (en de resultaten) afhankelijk van Werkbedrijf Rijk van Nijmegen en de deelnemende gemeenten daarin.

Financiën

Dit onderzoek is zelfstandig uitgevoerd door de plaatsvervangend directeur rekenkamer, passend binnen de door de gemeenteraad daarvoor beschikbaar gestelde middelen. De hiermee -ten laste van het rekenkamerbudget gebrachte lasten- bedroegen circa € 4.750,-.

Tijdspad

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode april 2025 t/m november 2025.

Duurzaamheid

Dit onderwerp bevordert sociale duurzaamheid door een inclusieve arbeidsmarkt te creëren waarin iedereen kan meedoen. Het versterkt de veerkracht van de regio door samenwerking tussen gemeenten en WerkBedrijf, gericht op duurzame inzetbaarheid en economische zelfstandigheid.

Communicatie/Participatie

Het rapport wordt openbaar op het moment dat het raadsvoorstel en het rapport worden aangeboden aan de gemeenteraad. De ambtelijke organisatie en het college zijn in de gelegenheid gesteld om te reageren op de bevindingen, conclusies en aanbevelingen. De reactie van het college op de bevindingen, conclusies en aanbevelingen zijn in het rapport opgenomen.

Evaluatie

Naar aanleiding van dit raadsvoorstel volgt geen evaluatie. Mogelijk vindt er in de toekomst een (rekenkamer-) onderzoek plaats naar de doorwerking van eerder uitgevoerde rekenkameronderzoeken. Binnen een dergelijk onderzoek zal dit voorstel worden meegenomen.

Bijlagen

1. Rapport Werk Voorop? Onderzoek naar de effectiviteit van WerkBedrijf Rijk van Nijmegen 2020-2024

Namens de directeur Rekenkamer,

Esther Jonkman
griffier